

კანონპროექტებით გათვალისწინებული ცვლილებები
საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ
კანონმდებლობაში

შინაარსი

საქართველოს კანონი „საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე	3
საქართველოს კანონი „საკონსტიტუციო სამართალწარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე.....	8
საკონსტიტუციო სასამართლოს რეგლამენტში ცვლილებების შეტანის თაობაზე.....	12
საქართველოს კანონი "საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსში ცვლილების შეტანის თაობაზე“	16

საქართველოს კანონი

„საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1. „საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, (www.matsne.gov.ge), 31.01.1996, სარეგისტრაციო კოდი N 110.030.000.05.001.000.123 შეტანილ იქნას შემდეგი ცვლილებები:

1. მე-9 მუხლის 1-ლი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1.საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი საკონსტიტუციო სასამართლოში დებს რელიგიურ ან არარელიგიურ ფიცს.“

2. მე-9 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ მუხლი:

„რელიგიური ფიცის შემთხვევაში საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი ამბობს: „ღვთისა და ერის წინაშე ვფიცავ, კეთილსინდისიერად აღვასრულო საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მოვალეობა და მისი აღსრულებისას დავემორჩილო მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციას, არავის და არაფერ სხვას, გარდა საქართველოს კონსტიტუციისა.“

3. მე-9 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1² მუხლი:

„არარელიგიური ფიცის შემთხვევაში საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი ამბობს: „ერის წინაშე ვფიცავ, კეთილსინდისიერად აღვასრულო საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მოვალეობა და მისი აღსრულებისას დავემორჩილო მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციას, არავის და არაფერ სხვას, გარდა საქართველოს კონსტიტუციისა.“

4. მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ფიცის დადების ცერემონიაზე მოწვეული უნდა იქნენ საქართველოს პრეზიდენტი, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე. რომელიმე მათგანის არყოფნა არ აყოვნებს ფიცის დადებას.“

5. მე-10 მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს საკონსტიტუციო სასამართლოს სულ ცოტა 3 წევრს. საკონსტიტუციო სასამართლოს ერთმა წევრმა შეიძლება ხელი მოაწეროს მხოლოდ ერთი კანდიდატურის წარდგენას.“

6. მე-11 მუხლის 1-ლი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლო შედგება პლენუმისა და სამი კოლეგიისაგან.“

7. მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„კოლეგიის შემადგენლობაშია საკონსტიტუციო სასამართლოს სამი წევრი. კოლეგიის სხდომებს უძღვება საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე ან მისი მოადგილეები.“

8. მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„კოლეგიის შემადგენლობა განისაზღვრება წილისყრით. წილისყრით განსაზღვრული კოლეგიის შემადგენლობას ამტკიცებს პლენუმი.“

9. მე-11 მუხლის მე-5 პუნქტი ამოღებულ იქნას.

10. მე-11 მუხლის მე-6 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„თუ კოლეგიის მიერ საქმის განხილვისას, კოლეგიის წევრ მოსამართლეს გაუვიდა მოსამართლეობის ვადა ან ვადამდე შეუწყდა უფლებამოსილება, ახლად განმწესებულმა წევრმა უნდა დაიკავოს მისი ადგილი. თუ კოლეგიის რამდენიმე წევრს ერთდროულად გაუვიდა ვადა ან შეუწყდა უფლებამოსილება, ახლადგანმწესებულ მოსამართლეებს შორის ადგილები უნდა გადანაწილდეს წილისყრით. თუ კოლეგიის მიერ საქმის განხილვაში ვერ მონაწილეობს კვორუმისთვის საჭირო მოსამართლეთა რაოდენობა, სასამართლოს პლენუმი უფლებამოსილია ამ საქმის განხილვისათვის კოლეგიას დროებით მიამაგროს სხვა კოლეგიის წევრი, გარდა კოლეგიის თავმჯდომარისა, რომელიც არ შეიძლება დაინიშნოს მომხსენებელ მოსამართლედ.“

11. მე-12 მუხლის პირველი პუნქტის დაემატოს “ვ” ქვეპუნქტი

უძღვება საკონსტიტუციო სასამართლოს ერთ-ერთი კოლეგიის სხდომას

12. მე-14 მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს მდივანი აირჩევა საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრთაგან, საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმის მიერ, ფარული კენჭისყრით, 5 წლის ვადით. საკონსტიტუციო სასამართლოს მდივნის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს საკონსტიტუციო სასამართლოს სულ ცოტა 3 წევრს და მისი არჩევისთვის საკმარისია კენჭისყრაში მონაწილე საკონსტიტუციო სასამართლოს არანაკლებ 5 წევრის მხარდაჭერა.“

13. მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“-„დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმის დადგენილებით, რომელიც მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს საკონსტიტუციო სასამართლოს სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტი: „ე“-„ი“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმი რეგლამენტით დადგენილი წესით ამოწმებს მისთვის წარდგენილ

საბუთებს და მათში აღნიშნული ფაქტების დადასტურების შემთხვევაში საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე განკარგულებით აფორმებს საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტას. საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარის მიერ მიღებული ეს განკარგულება საბოლოოა და არ საჩივრდება.“

14. მე-16 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 2¹ და 2² მუხლები:

„2¹. დისციპლინური გადაცდომის ხასიათის გათვალისწინებით, საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მიმართ, მოსამართლის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის ნაცვლად, შესაძლოა გამოყენებული იყოს კერძო სარეკომენდაციო ბარათითუ საკონსტიტუციო სასამართლოში დისციპლინური საქმის განხილვისას ურთიერთშეთავსებად და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით დადასტურდა აღნიშნული დისციპლინური გადაცდომის ბრალეული ჩადენა, მაგრამ დარღვევის მცირე მნიშვნელობის ან ბრალის უმნიშვნელო ხარისხის გამო საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმი მიზანშეუწონლად თვლის მოსამართლისათვის უფლებამოსილების ვადამდე ადრე შეწყვეტას.

2². კერძო სარეკომენდაციო ბარათი არის დისციპლინური გადაცდომის ჩამდენი მოსამართლისადმი წერილი, რომელშიც ამ მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი უარყოფითად არის შეფასებული. კერძო სარეკომენდაციო ბარათში ასევე მოცემულია რეკომენდაცია დარღვევის აღმოფხვრის, მოსამართლის მოვალეობების შესრულებასთან დაკავშირებული სირთულეებისა და პრობლემების გადაჭრის გზებისა და საშუალებების შესახებ.“

15. 23-ე მუხლს პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

ამ კანონის მე-19 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“, „ე“ და „ლ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ საკითხებზე კონსტიტუციური სარჩელის დაკმაყოფილება, აგრეთვე იმავე მუხლის პირველი პუნქტის „მ“ ქვეპუნქტითა და მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ნორმატიული აქტის ან მისი ნაწილის არაკონსტიტუციურობის დადასტურება იწვევს არაკონსტიტუციურად ცნობილი ნორმატიული აქტის ან მისი ნაწილის ძალადაკარგულად ცნობას საკონსტიტუციო სასამართლოს შესაბამისი გადაწყვეტილების გამოქვეყნების მომენტიდან. კონსტიტუციური ინტერესების ურთიერთაწონვის საფუძველზე, საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია ნორმატიული აქტი ძალადაკარგულად ცნოს მისი ამოქმედების მომენტიდან ან სასამართლოს მიერ განსაზღვრული სხვა ვადიდან თუ ეს არსებითად აუცილებელია ქვეყანაში კონსტიტუციური მართლწესრიგის ან ადამიანის ფუნდამენტური უფლებების დაცვისთვის.

16. 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

ამ კანონის მე-19 მუხლის პირველი პუნქტის ბ) ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საკითხზე კონსტიტუციური სარჩელის დაკმაყოფილება იწვევს კომპეტენციის დამრღვევი ნორმატიული აქტის ძალადაკარგულად ცნობას მისი ამოქმედებიდან, თუ საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ სხვა ვადა არ არის მითითებული.

17. 23-ე მუხლის მე-5 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ამ კანონის მე-19 მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საკითხზე კონსტიტუციური სარჩელის, აგრეთვე საერთო სასამართლოს კონსტიტუციური წარდგინების საფუძველზე საერთაშორისო ხელშეკრულებისა თუ შეთანხმების ან მათი ცალკეული ნაწილების არაკონსტიტუციურად ცნობა იწვევს არაკონსტიტუციურად ცნობილი საერთაშორისო ხელშეკრულებისა თუ შეთანხმების ან მათი ცალკეული ნაწილების საქართველოსათვის ბათილად ცნობას. კონსტიტუციური სარჩელისა ან წარდგინების საფუძველზე საერთაშორისო ხელშეკრულებისა თუ შეთანხმების ან მათი ცალკეული ნაწილების არაკონსტიტუციურად ცნობა იწვევს არაკონსტიტუციურად ცნობილი ხელშეკრულებისა და შეთანხმების რატიფიცირების დაუშვებლობას. საკონსტიტუციო სასამართლოს შეუძლია გადაავადოს გადაწყვეტილების აღსრულება კომპეტენტური ორგანოსთვის შესაბამისი ხელშეკრულებიდან ან შეთანხმებიდან გამოსვლის პროცედურების განხორციელებისათვის დროის მიცემის მიზნით, თუ სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივი აღსრულების შემთხვევაში შეიძლება დადგეს საერთაშორისოსამართლებრივი ვალდებულებების დარღვევის გამო სახელმწიფოს პასუხისმგებლობის საკითხი.“

18. 25-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-5¹ პუნქტი:

„კონსტიტუციური ინტერესების ურთიერთაწონვის საფუძველზე საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია სადავო აქტი ან მისი სათანადო ნაწილი, შეაჩეროს მხოლოდ მოსარჩელესთან მიმართებით. საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია საქმის განხილვის ნებისმიერ ეტაპზე, საკუთარი ინიციატივით ან მხარეთა შუამდგომლობით გადასინჯოს გადაწყვეტილება მოსარჩელესთან მიმართებით სადავო აქტის ან მისი სათანადო ნაწილის მოქმედების შეჩერების თაობაზე, თუ აღარ არსებობს ის გარემოებები, რომლებიც საფუძველად დაედო ამ გადაწყვეტილებას. გადაწყვეტილება სადავო აქტის ან მისი სათანადო ნაწილის მოქმედების შეჩერების თაობაზე, აგრეთვე გადაწყვეტილება გაუქმების შესახებ ძალაში შედის შესაბამისი საოქმო ჩანაწერის გამოქვეყნების მომენტიდან.“

19. 26-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1² პუნქტი:

„თუ საკონსტიტუციო სასამართლოს საქმის განხილველი კოლეგია ან პლენუმი დაადგენს, რომ კონსტიტუციური სარჩელით ან წარდგინებით სადავოდ გამხდარი ნორმატიული აქტი ან მისი ნაწილი ეწინააღმდეგება კონსტიტუციის რომელიმე უფლებას, იგი უფლებამოსილია არ იმსჯელოს კონსტიტუციურ სარჩელში ან წარდგინებაში დასახელებულ კონსტიტუციის სხვა მუხლებთან სადავო ნორმების შესაბამისობაზე.“

20. 26-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-2 პუნქტი:

„თუ საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვისას გამოიკვეთა, რომ სადავო აქტი ან მისი ნაწილი ეწინააღმდეგება კონსტიტუციის იმ ნორმას, რომელიც მითითებული არ არის კონსტიტუციურ სარჩელში ან წარდგინებაში, საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია სადავო აქტის კონსტიტუციურობა დაადგინოს ან ნორმასთან მიმართებით.“

21. 34-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ საქმეში მოპასუხეა ის სახელმწიფო ორგანო, რომლის ნორმატიულმა ან ინდივიდუალურმა აქტმაც, ან მოქმედებამ, მოსარჩელის აზრით, გამოიწვია მისი კონსტიტუციური უფლებამოსილების დარღვევა.“

22. 39-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-3 პუნქტი

სადავო ნორმატიული აქტის გამომცემი ორგანოს/თანამდებობის პირის მიერ ნორმატიული აქტის ან მისი ნაწილის ძალადაკარგულად გამოცხადება არ აბრკოლებს საკონსტიტუციო სასამართლოს შეაფასოს გასაჩივრებული ნორმატიული აქტის ან მისი ნაწილის კონსტიტუციასთან შესაბამისობა, თუ მოსარჩელეს ამის სამართლებრივი ინტერესი გააჩნია.

23. 41² მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მხარის შუამდგომლობის საფუძველზე საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე შეაჩეროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს შესაბამისი ნორმატიული აქტის მოქმედება.

24. 45-ე მუხლის 1-ლი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს კოლეგია უფლებამოსილია განიხილოს კონსტიტუციური სარჩელი ან კონსტიტუციური წარდგინება და მიიღოს გადაწყვეტილება, თუ მის სხდომას ესწრება კოლეგიის სამივე წევრი.“

25. 45-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით :

„კონსტიტუციური სარჩელი დაკმაყოფილებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს კოლეგიის წევრთა უმრავლესობა.“

მუხლი 2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი
ქუთაისი,
2018 წლის

გიორგი მარგველაშვილი

საქართველოს კანონი

„საკონსტიტუციო სამართალწარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის
თაობაზე

მუხლი 1. „საკონსტიტუციო სამართალწარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, (www.matsne.gov.ge), 21/03/1996, სარეგისტრაციო კოდი N 110.030.060.05.001.000.130) შეტანილ იქნას შემდეგი ცვლილებები:

1. მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს ინიციატივით ან მხარეთა შუამდგომლობით სახელმწიფო, პირადი, პროფესიული, კომერციული საიდუმლოების დაცვის მიზნით, საკონსტიტუციო სასამართლოს სხდომა ან სხდომის ნაწილი შეიძლება დაიხუროს. თუ საკონსტიტუციო სასამართლოში განსახილველი საქმის სრულყოფილი გამოკვლევა მოითხოვს სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი ინფორმაციის გამჟღავნებას, საქმის განმხილველი საკონსტიტუციო სასამართლოს კოლეგია/პლენუმი უფლებამოსილია „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული წესების შესაბამისად სხდომას დაასწროს მხარეები და პროცესის მონაწილე სხვა პირები.

2. მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 2¹, 2², 2³, პუნქტები:

„2¹. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის ექსპერტი შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც საქმისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტების დასადგენად სპეციალური ცოდნა გააჩნია.

2². ამ მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის სპეციალისტი შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც სამართლის კონკრეტულ დარგში გააჩნია ობიექტური მონაცემებით დადასტურებული აღიარებული კომპეტენცია.“

2³. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის მოწმე შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც, თავისი სამსახურებრივი მოვალეობებიდან ან სხვა გარემოებიდან გამომდინარე, გააჩნია სპეციფიკური ინფორმაცია, რომელიც მნიშვნელოვანი შეიძლება იყოს სასამართლოსათვის.“

3. მე-13 მუხლის მე-6 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„კონსტიტუციური სარჩელის ან წარდგინების რეგისტრაციის შემდეგ, სადავო აქტის გაუქმებისას ან ძალადაკარგულად ცნობისას, ასევე მოსარჩელის მიერ კონსტიტუციურ სარჩელზე უარის თქმისას, თუ საქმე ეხება საქართველოს კონსტიტუციის მეორე თავით აღიარებულ ადამიანის უფლებებსა და თავისუფლებებს, საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია გააგრძელოს სამართალწარმოება და გადაწყვიტოს გაუქმებული ან ძალადაკარგულად ცნობილი სადავო აქტის საქართველოს კონსტიტუციასთან

შესაბამისობის საკითხი იმ შემთხვევაში, თუ მისი გადაწყვეტა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების უზრუნველსაყოფად ან კონსტიტუციურ-სამართლებრივი სისტემის განვითარებისთვის.“

4. მე-13 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-7 პუნქტი:

„საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია დაიწყოს კონსტიტუციური სარჩელის ან წარდგინების ხელახალი განხილვა, თუ კონსტიტუციური სამართალწარმოების რომელიმე ეტაპზე საქმესთან დაკავშირებული ფაქტობრივი ან სამართლებრივი ცვლილების გამო, სასამართლო საჭიროდ მიიჩნევს ამას.“

5. მე-16 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ პუნქტი:

„თუ საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვისას გამოიკვეთა, რომ სადავო აქტი ან მისი ნაწილი ეწინააღმდეგება კონსტიტუციის იმ ნორმას, რომელიც მითითებული არ არის კონსტიტუციურ სარჩელში ან წარდგინებაში, საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია სადავო აქტის კონსტიტუციურობა დაადგინოს ან ნორმასთან მიმართებით.“

6. მე-16 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 6¹ პუნქტი:

„საკონსტიტუციო სასამართლოში კონსტიტუციური სარჩელის რეგისტრაციიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში მოპასუხე ვალდებულია საკონსტიტუციო სასამართლოში წარადგინოს მოპასუხის წერილობითი პოზიცია იმ საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებსაც სასამართლო ადგენს განმწესრიგებელ ეტაპზე. საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია კონსტიტუციური სარჩელის არსებითად განსახილველად მიღების საკითხი განიხილოს და გადაწყვიტოს ამ ვადის ამოწურვამდე.“

7. მე-16 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-8 პუნქტი:

„მოსარჩელე უფლებამოსილია კონსტიტუციურ სარჩელში დასაბუთებული შუამდგომლობით მოითხოვოს მისი მაიდენტიფიცირებელი მონაცემების დაფარვა სასამართლოს მიერ მიღებულ აქტებში და საქმესთან დაკავშირებით გავრცელებულ სხვა სახის დოკუმენტებში.“

8. მე-16 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-9 პუნქტი:

„ამ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებულ შუამდგომლობას განიხილავს საქმის განმხილველი კოლეგია ან პლენუმი. საქმის განმხილველი კოლეგია ან პლენუმი დააკმაყოფილებს მოსარჩელის შუამდგომლობას, იმ შემთხვევაში, თუ ინფორმაციის საჯაროობის პრინციპის შეზღუდვა არასრულწლოვანთა ინტერესების დასაცავად არის აუცილებელი ან/და კონსტიტუციური სარჩელისა ან წარდგინების ავტორის იდენტიფიცირების შემთხვევაში მისი უფლებების დარღვევის რეალური საფრთხე არსებობს.“

9. მე-16 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-10 პუნქტი:

„შუამდგომლობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში მოსარჩელის მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები დაფარება სასამართლოს მიერ მიღებულ აქტებში და საქმესთან დაკავშირებით გავრცელებულ სხვა სახის დოკუმენტებში.“

10. მე-17 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1^ა პუნქტი:

„მოპასუხის მიერ საკონსტიტუციო სასამართლოში კონსტიტუციური სარჩელის თაობაზე მოპასუხის წერილობითი პოზიციის ასლი სარჩელის არსებითად განსახილველად მიღებასთან დაკავშირებით მოსარჩელეს ეგზავნება მოპასუხის წერილობით პოზიციის ჩაბარებიდან 2 დღის ვადაში.“

11. მე-17 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-9 პუნქტი:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ კონსტიტუციური სარჩელის არსებითად განსახილველად მიღების შემთხვევაში, მოპასუხე ვალდებულია საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ კონსტიტუციური სარჩელის არსებითად განსახილველად მიღების თაობაზე საოქმო ჩანაწერის გამოქვეყნებიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში საკონსტიტუციო სასამართლოში წარადგინოს მოპასუხის წერილობითი პოზიცია სარჩელით სადავოდ გამხდარი ნორმების კონსტიტუციურობის შესახებ. საკონსტიტუციო სასამართლო უფლებამოსილია კონსტიტუციური სარჩელის არსებითად განიხილოს და გადაწყვიტოს ამ ვადის ამოწურვამდე.“

12. მე-17 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-10 პუნქტი:

„მოპასუხის მიერ საკონსტიტუციო სასამართლოში კონსტიტუციური სარჩელით სადავოდ გამხდარი ნორმების კონსტიტუციურობის თაობაზე წარმოდგენილი წერილობითი პოზიციის ასლი მოსარჩელეს ეგზავნება მოპასუხის წერილობითი პოზიციის ჩაბარებიდან 2 დღის ვადაში.“

13. მე-19 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 19^ა მუხლი:

„1. კონსტიტუციური სარჩელის ან წარდგინების დარეგისტრირების შემდეგ საკონსტიტუციო სამართალწარმოების ნებისმიერ ეტაპზე მოსარჩელეს უფლება აქვს დააყენოს დასაბუთებული შუამდგომლობა საოქმო ჩანაწერებსა და სასამართლოს გადაწყვეტილებაში მისი პერსონალური მონაცემების დამტრიხვის მოთხოვნით.“

2. ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ შუამდგომლობას განიხილავს საქმის განმხილველი კოლეგია ან პლენუმი, რა დროსაც იგი ხელმძღვანელობს ამ კანონის მე-16 მუხლის მე-9 პუნქტით.“

14. მე-20 მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ განმწესრიგებელი სხდომის ზეპირი მოსმენით გამართვის შემთხვევაში, იგი სულ მცირე 7 კალენდარული დღით ადრე ატყობინებს მხარეებს ან მათ წარმომადგენლებს განმწესრიგებელი სხდომის გამართვის თარიღს.“

განწმესრიგებელი სხდომის გამართვის თარიღი ამავე ვადაში უნდა გამოქვეყნდეს საკონსტიტუციო სასამართლოს ვებგვერდზე. აღნიშნული ვადები არ გამოიყენება იმ შემთხვევაში, როცა პროცესის დაჩქარებული განხილვა აუცილებელია ადამიანის კონსტიტუციური უფლებების და პრინციპების დასაცავად.“

15. 24-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 24¹ მუხლი:

„1. საკონსტიტუციო სასამართლო საქმის არსებითად განხილვამდე სულ ცოტა 7 კალენდარული დღით ადრე ატყობინებს მხარეებს ან მათ წარმომადგენლებს არსებითად განხილვის სხდომის გამართვის თარიღს. არსებითად განხილვის სხდომის გამართვის თარიღი ამავე ვადაში უნდა გამოქვეყნდეს საკონსტიტუციო სასამართლოს ვებგვერდზე.“

16. 24-ე მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„კოლეგია უფლებამოსილია საქმე არსებითად განიხილოს და მიიღოს გადაწყვეტილება, თუ მის სხდომას ესწრება სამივე წევრი.“

17. 24-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-5 პუნქტი:

„1. საკონსტიტუციო სასამართლოს შეუძლია თავისი ინიციატივით ან მხარეთა დასაბუთებული შუამდგომლობის საფუძველზე კონსტიტუციურ სარჩელს ან წარდგინებას მიანიჭოს პრიორიტეტი და განიხილოს დაჩქარებული წესით, თუ სადავოდ გამხდარი ნორმის/ნორმების მოქმედებით მოსარჩელეს თავისუფლება აქვს აღკვეთილი, ან ჩარევა ხდება მისი სიცოცხლის უფლებაში, ან საკითხის დაჩქარებული წესით განხილვა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ძირითადი ძირითადი კონსტიტუციური პრინციპების უზრუნველსაყოფად.“

18. 29-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-5. მე-6, პუნქტი:

„5. საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოპასუხე მხარე ვალდებულია აანაზღაუროს მოსარჩელის მიერ გაწეული პროცესის ხარჯები.“

6. სასამართლო ხარჯებს შეადგენს სახელმწიფო ბაჟი და საქმის განხილვასთან დაკავშირებული ხარჯები.“

18. 35-ე მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

3. რეგლამენტი დამტკიცებულად ჩაითვლება, თუ ღია კენჭისყრის დროს მას მხარი დაუჭირა საკონსტიტუციო სასამართლოს სრული შემადგენლობის უმრავლესობამ.“

მუხლი 2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი
ქუთაისი,
2018 წლის

გიორგი მარგველაშვილი

საკონსტიტუციო სასამართლოს რეგლამენტში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1. საკონსტიტუციო სასამართლოს რეგლამენტში შეტანილ იქნას შემდეგი ცვლილებები:

1. მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს სხდომას იწვევს და თავმჯდომარეობს საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე. სხდომაზე საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვს საკონსტიტუციო სასამართლოს სულ ცოტა 3 წევრს. საკონსტიტუციო სასამართლოს ერთმა წევრმა შეიძლება ხელი მოაწეროს მხოლოდ ერთი კანდიდატურის წარდგენას.

2. მე-4 მუხლის 1-ლი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს მდივნის უფლებამოსილების ვადის გასვლის ან უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე იწვევს საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმის (შემდგომში -პლენუმი) სხდომას, სადაც საკონსტიტუციო სასამართლოს სულ ცოტა 3 წევრი წარადგენს საკონსტიტუციო სასამართლოს მდივნის კანდიდატურას.

3. მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„კოლეგიის შემადგენლობა განისაზღვრება წილისყრით. წილისყრით განსაზღვრული კოლეგიის შემადგენლობას ამტკიცებს პლენუმი.“

4. მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტი ამოღებულ იქნას.

5. მე-11 მუხლის მე-6 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილება ფორმდება პლენუმის დადგენილების სახით.“

6. მე-11¹ მუხლის 1-ლი, მე-2 და მე-3 პუნქტები ამოღებულ იქნას.

7. მე-11¹ მუხლს დაემატოს 1¹ პუნქტი:

„თუ კოლეგიის მიერ საქმის განხილვისას, კოლეგიის წევრ მოსამართლეს გაუვიდა მოსამართლეობის ვადა ან ვადამდე შეუწყდა უფლებამოსილება, ახლად განმწესებულმა წევრმა უნდა დაიკავოს მისი ადგილი. თუ კოლეგიის რამდენიმე წევრს ერთდროულად გაუვიდა ვადა ან შეუწყდა უფლებამოსილება, ახლადგანმწესებულ მოსამართლეებს შორის ადგილები უნდა გადანაწილდეს წილისყრით. თუ კოლეგიის მიერ საქმის განხილვაში ვერ მონაწილეობს კვორუმისთვის საჭირო მოსამართლეთა რაოდენობა, სასამართლოს პლენუმი უფლებამოსილია ამ საქმის განხილვისათვის კოლეგიას დროებით მიამაგროს სხვა კოლეგიის

წევრი, გარდა კოლეგიის თავმჯდომარისა, რომელიც არ შეიძლება დაინიშნოს მომხსენებლ მოსამართლედ.“

8. მე-14 მუხლის 1-ლი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიას ამტკიცებს საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმი ამ რეგლამენტისმე-17-22-ე მუხლებით გათვალისწინებული საკითხების წინასწარ შესასწავლად და შესაბამისი დასკვნის პლენუმისათვის წარსადგენად.

9. მე-14 მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიის წევრის უფლებამოსილების ვადა განისაზღვრება მისი დანიშნვიდან 3 წლით. ერთი და იგივე მოსამართლე კომისიის წევრად არჩეულ არ შეიძლება იქნას ორზე მეტი ვადით. თუ კომისიის განსახილველი საკითხი შეეხება კომისიის წევრს ან მოხდა კომისიის წევრის აცილება ან თვითგანრიდება კონკრეტული საკითხის განხილვასთან დაკავშირებით, საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე დაუყოვნებლივ, საკითხის განხილვის დამთავრებამდე, ბრძანებით შეაჩერებს მის წევრობას კომისიაში და მას შესაბამისი საკითხის განხილვის ვადით ჩაანაცვლებს სხვა მოსამართლე, რომლის ვინაობაც დადგინდება საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმის მიერ წილისყრის შედეგად ამ მუხლისმე-2 პუნქტის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.“

10. მე-19 მუხლს დაემატოს 1¹ პუნქტი:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრს უფლება აქვს დასაბუთებული შუამდგომლობის საფუძველზე მიმართოს ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიას საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების მოთხოვნით.“

11. მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისია საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარისა ან საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მიმართვიდან 20 დღის ვადაში შეისწავლის საკითხს, საჭიროების შემთხვევაში მოითხოვს სამედიცინო დასკვნისა და სხვა დამატებითი მასალის წარდგენას და ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით იღებს შესაბამის დასკვნას ამ ვადის ფარგლებში.“

12. მე-19 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 2¹, 2², 2³ და 2⁴ პუნქტები:

„2¹. ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიის მიერ დასკვნის მიღებიდან 3 დღის ვადაში საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე ნიშნავს პლენუმის სხდომას.

2². თუ საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიის მიერ დასკვნის მიღებიდან 3 დღის ვადაში არ მოიწვევს პლენუმის სხდომას, პლენუმი უნდა შეიკრიბოს სხდომის მოწვევისათვის კანონით განსაზღვრული ვადის გასვლიდან მომდევნო დღეს.

2³.პლენუმი ეთიკისა და დისციპლინურ საკითხთა კომისიის მიერ დასკვნის მიღებიდან 10 დღის ვადაში განიხილავს საკითხს და ამავე ვადაში იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას.

2⁴.საკონსტიტუციო სასამართლოს მოსამართლეს, რომლის მიმართაც დაწყებულია დისციპლინური სამართალწარმოება, უფლება აქვს კომისიისა და პლენუმის წინაშე ზეპირად ან წერილობით წარადგინოს საკუთარი პოზიცია.“

13. მე-20 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ პუნქტი:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრს უფლება აქვს დასაბუთებული შუამდგომლობის საფუძველზე მიმართოს ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიას ამ მუხლის 1-ლ პუნქტში დასახელებული საკითხის შესწავლისა და დასკვნის წარდგენის მოთხოვნით.“

14. მე-20 მუხლის მესამე პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისია საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარისა ან საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მიმართვიდან 20 დღის ვადაში შეისწავლის საკითხს, საჭიროების შემთხვევაში მოითხოვს დამატებითი მასალის წარდგენას და ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით იღებს შესაბამის დასკვნას ამ ვადის ფარგლებში.“

15. 21-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ პუნქტი:

„საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრს უფლება აქვს დასაბუთებული შუამდგომლობის საფუძველზე მიმართოს ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიას ამ მუხლის 1-ლ პუნქტში დასახელებულ საქმესთან დაკავშირებული ფაქტობრივი გარემოებების შესწავლის მოთხოვნით.“

16. 21-ე მუხლის მე-2 პუნქტი და ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისია საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარის ან საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მიმართვიდან 20 დღის ვადაში შეისწავლის საკითხს, საჭიროების შემთხვევაში მოითხოვს დამატებითი მასალის წარდგენას და ამ რეგლამენტით დადგენილი წესით იღებს შესაბამის დასკვნას ამავე ვადის ფარგლებში.“

17. 22-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-2 და მე-3 პუნქტები:

2. დისციპლინური გადაცდომის ხასიათის გათვალისწინებით, საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრის მიმართ, მოსამართლის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის ნაცვლად, შესაძლოა გამოყენებული იყოს კერძო სარეკომენდაციო ბარათი თუ საკონსტიტუციო სასამართლოში დისციპლინური საქმის განხილვისას ურთიერთშეთავსებად და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით დადასტურდა აღნიშნული დისციპლინური გადაცდომის ბრალეული ჩადენა, მაგრამ დარღვევის მცირე მნიშვნელობის ან ბრალის უმნიშვნელო ხარისხის გამო საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმი მიზანშეუწონლად თვლის მოსამართლისათვის უფლებამოსილების ვადამდე ადრე შეწყვეტას.

3. კერძო სარეკომენდაციო ბარათი არის დისციპლინური გადაცდომის ჩამდენი მოსამართლისადმი წერილი, რომელშიც ამ მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი უარყოფითად არის შეფასებული. კერძო სარეკომენდაციო ბარათში ასევე მოცემულია რეკომენდაცია დარღვევის აღმოფხვრის, მოსამართლის მოვალეობების შესრულებასთან დაკავშირებული სირთულეებისა და პრობლემების გადაჭრის გზებისა და საშუალებების შესახებ.“

18. 23-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ პუნქტი:

„ამ მუხლის 1-ლ პუნქტში დასახელებული ფაქტობრივი გარემოებების არსებობის შემთხვევაში, საკონსტიტუციო სასამართლოს წევს უფლება აქვს დასაბუთებული შუამდგომლობის საფუძველზე მიმართოს ეთიკისა და დისციპლინურ საქმეთა კომისიას.“

საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმის დადგენილება

2018 წელი

საქართველოს კანონი

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსში ცვლილების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე,) (www.matsne.gov.ge), 14/11/1997,სარეგისტრაციო კოდი N 060.000.000.05.001.000.301 შეტანილ იქნას შემდეგი ცვლილებები:

1.423-ე მუხლის 1-ლ ნაწილს დაემატოს შემდეგი შინაარსის „ი“ ქვეპუნქტი:

„ი) არსებობს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება (განჩინება), რომლითაც ძალადაკარგულად იქნა გამოცხადებული ნორმატიული აქტი ან მისი ნაწილი მისი ამოქმედების მომენტიდან ან სასამართლოს მიერ განსაზღვრული სხვა ვადიდან, რომელიც გავლენას ახდენს საერთო სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებაზე.

მუხლი 2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი
ქუთაისი,
2018 წლის

გიორგი მარგველაშვილი